Euroopa Parlament
2024-2029

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

2025/2115(INI)

3.6.2026

ARVAMUS

Esitaja: tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Saaja: kultuuri- ja hariduskomisjon

ELi noortestrateegia 2019–2027 rakendamise kohta
(2025/2115(INI))

Arvamuse raportöör: Maravillas Abadía Jover

MUUDATUSETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon esitab kultuuri- ja hariduskomisjonile kui vastutavale komisjonile järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 5 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrust (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1296/2013[1a],
	[1a] ELT L 231, 30.6.2021, lk 21, ELI: : http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj.

Muudatusettepanek 2

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 5 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu[1a],
	[1a] ELT L 57, 18.2.2021, lk 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

Muudatusettepanek 3

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 14 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse 2025. aasta Euroopa poolaasta sügispaketti ja komisjoni 15. novembri 2025. aasta teatist „Euroopa poolaasta 2026: sügispakett. Reformide ja investeeringute abil konkurentsivõime kompassi eesmärkide poole“ (COM(2025)0955),

Muudatusettepanek 4

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 14 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse komisjoni ja nõukogu 2026. aasta ühist tööhõivearuannet,

Muudatusettepanek 5

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 14 c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse komisjoni 4. detsembri 2025. aasta teatist „Kvaliteetsete töökohtade tegevuskava“ (COM(2025) 0944),

Muudatusettepanek 6

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 14 e (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse komisjoni oskuste liidu algatust,

Muudatusettepanek 7

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 14 f (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet 10/2024 „Kutsekvalifikatsioonide tunnustamine ELis – oluline mehhanism, mida kasutatakse siiski vähe ja ebajärjekindlalt“,

Muudatusettepanek 8

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 18 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse komisjoni 9. detsembri 2021. aasta teatist „Inimeste hüvanguks toimiva majanduse kujundamine: sotsiaalmajanduse tegevuskava“ (COM(2021)0778),

Muudatusettepanek 9

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 33 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse Enrico Letta 2024. aasta aprilli aruannet „Much more than a market“ (Palju enamat kui turg), mille tellis Euroopa Ülemkogu,

Muudatusettepanek 10

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 33 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse Mario Draghi 2024. aasta septembri aruannet Euroopa konkurentsivõime tuleviku kohta,

Muudatusettepanek 11

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 68 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse nõukogu 20. mai 2014. aasta järeldusi, mis käsitlevad noorte ettevõtluse edendamist noorte sotsiaalse kaasatuse soodustamiseks,

Muudatusettepanek 12

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 68 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 26. märtsi 2025. aasta ühisteatist ELi kriisivalmiduse strateegia kohta (JOIN(2025)0130),

Muudatusettepanek 13

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 68 c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse erinõunik Sauli Niinistö 30. oktoobri 2024. aasta aruannet „Ühiselt on turvalisem: Euroopa tsiviil- ja sõjalise valmisoleku tugevdamine“,

Muudatusettepanek 14

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 70 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse Euroopa noorte eesmärke, mis kiideti heaks ELi noortestrateegias 2019–2027,

Muudatusettepanek 15

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 70 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse oma 17. veebruari 2022. aasta resolutsiooni Euroopa noorte võimestamise kohta: pandeemiajärgne tööhõive ja sotsiaalne taaste[1a],
	[1a] ELT C 342, 6.9.2022, lk 265.

Muudatusettepanek 16

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 70 c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse komisjoni 2025. aasta novembris avaldatud uuringut vanuse alusel diskrimineerimise kohta ELis,

Muudatusettepanek 17

Resolutsiooni ettepanek
Volitus 70 d (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse komisjoni 5. märtsi 2026. aasta teatist „Põlvkondadevahelise õigluse strateegia“ (COM(2026)0110),

Muudatusettepanek 18

Resolutsiooni ettepanek

Volitus 70 e (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– võttes arvesse Eurostati näitajaid noorte töötuse ning mittetöötavate ja mitteõppivate noorte (NEET-noorte) kohta,

Muudatusettepanek 19

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus A

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
A. arvestades, et alates ELi noortestrateegia vastuvõtmisest on seda tulnud kohandada suurte kriisidega, mis koos varasemate probleemidega, nagu noorte töötus, vaimse tervise probleemid, keskkonnasäästlikkus ***ning*** maa- ja linnapiirkondade erinevused, on kujundanud 73 miljoni noore ELi kodaniku võimalusi ja piiranguid;	A. arvestades, et alates ELi noortestrateegia vastuvõtmisest on seda tulnud kohandada suurte kriisidega***, sealhulgas COVID-19 pandeemia, majandusliku ebastabiilsuse ja geopoliitiliste pingetega***, mis koos varasemate probleemidega, nagu noorte töötus, ***taskukohased eluasemed,*** vaimse tervise probleemid, keskkonnasäästlikkus***, tehisintellekti vahendite kasutamine, mis muudab haridust, tööd ja noortevahelist suhtlust,*** maa- ja linnapiirkondade erinevused ***ning ebaühtlane ligipääs kvaliteetsele haridusele ja koolitusele***, on kujundanud 73 miljoni noore ELi kodaniku võimalusi ja piiranguid;

Muudatusettepanek 20

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus B

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
B. arvestades, et ELi noortestrateegia on andnud noortepoliitikale väärtusliku raamistiku, aga selle tõhusus sõltub ***suurel määral*** selle ***rakendamisest liikmesriikides*** ja selle suutlikkusest jõuda noorteni***, jääda kaasavaks ja mitmekesiseks*** ning võimaldada neil ***aktiivselt*** osaleda selle	B. arvestades, et ELi noortestrateegia ***rakendamine on liikmesriigiti väga erinev, mis toob noorte jaoks kaasa ebaühtlased tulemused kogu ELis ja alarahastamise; arvestades, et ELi noortestrateegia*** on andnud noortepoliitikale väärtusliku raamistiku, aga selle tõhusus sõltub ***suutlikkusest reageerida kohalikele***

loomises ja rakendamises;	***oludele ning liikmesriikide pühendumusest*** selle ***sidusale*** ja ***nõuetekohasele rakendamisele,*** selle suutlikkusest jõuda ***kõigi*** noorteni ning võimaldada neil osaleda selle ***kavandamises*** ja rakendamises ***ning tagada isevastutus ja kaasamine***;

Muudatusettepanek 21

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus C

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
C. arvestades, et Euroopa noorteaasta 2022 ja selle pärand ***tunnustasid noori*** ja rõhutasid nende olulisust Euroopa ühise tuleviku liikumapaneva jõuna;	C. arvestades, et Euroopa noorteaasta 2022 ja selle pärand ***näitasid poliitilist tunnustust noorte kesksele rollile meie ühiskonnas*** ja rõhutasid nende olulisust Euroopa ühise tuleviku liikumapaneva jõuna;

Muudatusettepanek 22

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus C a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ca. arvestades, et noortepoliitikat tuleks tunnustada mitte ainult sotsiaalse prioriteedina, vaid ka strateegilise investeeringuna ELi inimkapitali, konkurentsivõimesse ja pikaajalisse majanduslikku vastupanuvõimesse, mis toob liidus kaasa suurema sotsiaalse ühtekuuluvuse, paremad elutingimused, heaolu ja põlvkondadevahelise solidaarsuse;

Muudatusettepanek 23

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus C b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Cb. arvestades, et ELi noortestrateegia ei ole veel piisavalt integreeritud ELi laiematesse poliitikaraamistikesse, sealhulgas majanduse juhtimise ja tööhõive koordineerimise mehhanismidesse; arvestades, et selle tulemuslik rakendamine eeldab noorteküsimuste süvalaiendamist institutsioonilistes protsessides, sealhulgas Euroopa poolaastas, selgemate eesmärkide ja parema andmete kogumise kaudu liikmesriikide poolt ning tugevama võrdleva analüüsi kaudu, et tagada poliitika sidusus tööhõive, oskuste, eluaseme, kaasamise ja vastutuse valdkonnas ning avaldada noortele käegakatsutavat mõju;

Muudatusettepanek 24

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus D a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Da. arvestades, et kaksiküleminek mõjutab noori otseselt ning neile tuleks anda teadmised, oskused ja võimalused, mis on vajalikud, et aidata aktiivselt kaasa innovatsioonile, konkurentsivõimele, tootlikkusele, majanduskasvule ja kestlikule majandusarengule ning saada kasu tööturu võimalustest ja osaleda aktiivselt ühiskonnas;

Muudatusettepanek 25

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus E

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
E. arvestades, et komisjon ei ole noortekontrolli ***järjepidevalt*** rakendanud,	E. arvestades, et komisjon ei ole noortekontrolli ***süsteemselt*** rakendanud,

kuigi ta on võtnud kohustuse teha seda Euroopa noorteaasta 2022 pärandi ***põhimeetmena ja suure sammuna edasi selle poole***, et noorte ***seisukohti ja noortele avalduvat mõju võetakse arvesse noortega seotud*** ELi poliitikas ja ***algatustes***;	kuigi ta on võtnud kohustuse teha seda Euroopa noorteaasta 2022 pärandi ***osana; arvestades, et sellist mehhanismi tuleks kohaldada***, et ***tagada*** noorte ***seisukohtade täielik arvessevõtmine*** ELi ***asjakohases*** poliitikas***, sealhulgas tööhõive-*** ja ***sotsiaalpoliitika meetmetes, tekitamata tarbetut halduskoormust***;

Muudatusettepanek 26

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus F

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
F. arvestades, et püsivad erinevused liikmesriikide vahel ja sees, eelkõige linnakeskuste ***ja*** maapiirkondade vahel, piiravad noorte juurdepääsu kvaliteetsele haridusele, tööhõivele, ***kultuurielus osalemisele*** ja põhitaristule;	F. arvestades, et püsivad erinevused liikmesriikide vahel ja sees, eelkõige linnakeskuste ***ning*** maapiirkondade ***ja äärealade*** vahel, piiravad noorte juurdepääsu kvaliteetsele haridusele, ***taskukohasele eluasemele, tervishoiuteenustele,*** tööhõivele, ***kultuurile*** ja põhitaristule; ***arvestades, et see tasakaalustamatus võib soodustada rahvastikukadu ja ajude äravoolu, eriti vähem arenenud piirkondades;***

Muudatusettepanek 27

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus F a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Fa. arvestades, et Euroopa seisab silmitsi tõsiste demograafiliste probleemidega, ning arvestades, et demograafilised muutused, majanduse ümberkujundamine ning digipööre ja ökoloogiline üleminek nõuavad põlvkondadevahelise solidaarsuse tugevdamist, et tagada pensionide, heaoluriigi ja sotsiaalkaitsesüsteemide kestlikkus;

Muudatusettepanek 28

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus F b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Fb. arvestades, et põlvkondadevaheline lähenemisviis noorte osalemisele ja kaasamisele on oluline, et edendada koostööd, solidaarsust ning dialoogi eakate ja noorte vahel; arvestades, et sellise lähenemisega peaks edendama poliitikakujundamises põlvkondadevahelist õiglust, muu hulgas sel teel, et hinnatakse avaliku sektori otsuste pikaajalist mõju ning tagatakse noorte süstemaatiline, struktuurne ja tulemustele suunatud osalemine otsustusprotsessides, vältides sümboolseid konsulteerimisprotsesse; arvestades, et otsustavalt tähtis on tegeleda vanuselise ebavõrdsusega, eriti kui see puudutab noori, ning tagada, et kõigil põlvkondadel oleksid võrdsed võimalused ja ligipääs põhiteenustele, kaasa arvatud haridusele, eluasemele, tervishoiule, sotsiaalkaitsele ja kvaliteetsele kaasavale tööhõivele;

Muudatusettepanek 29

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus G

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
G. arvestades, et noorteorganisatsioonidel on oluline roll noorte osalemise toetamisel kõigis liikmesriikides;	G. arvestades, et noorteorganisatsioonidel on oluline roll noorte osalemise toetamisel kõigis liikmesriikides***, kodanikuaktiivsuse ja sotsiaalse kaasatuse edendamisel ning hädavajalike sidemete loomisel noorte ja poliitikakujundajate vahel, samuti kodanikuvastutuse, sotsiaalse ühtekuuluvuse, demokraatliku kaasatuse ja ELi väärtuste austamise edendamisel***;

Muudatusettepanek 30

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus H

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
H. arvestades, et sotsiaalne eraldatus, äärmuslik veebisisu ***ja*** vaimse tervise probleemid on radikaliseerumise peamised põhjused; arvestades, et neid probleeme saab lahendada formaal- ja mitteformaalse hariduse, vabatahtliku tegevuse, kultuuridevahelise dialoogi ***ja*** noorte osaluse kaudu;	H. arvestades, et sotsiaalne eraldatus, äärmuslik ***ja sõltuvusttekitav*** veebisisu ***ning*** vaimse tervise probleemid on radikaliseerumise peamised põhjused; arvestades, et neid probleeme saab lahendada formaal- ja mitteformaalse hariduse, vabatahtliku tegevuse, kultuuridevahelise dialoogi**,** noorte osaluse**,** ***spordi ja kunsti*** kaudu;

Muudatusettepanek 31

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus H

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
H. arvestades, et sotsiaalne eraldatus, äärmuslik veebisisu ja vaimse tervise probleemid on radikaliseerumise peamised põhjused; arvestades, et neid probleeme saab lahendada formaal- ja mitteformaalse hariduse, vabatahtliku tegevuse, kultuuridevahelise dialoogi ja noorte osaluse kaudu;	H. arvestades, et sotsiaalne eraldatus, ***veebiplatvormide ja -vahendite sõltuvusttekitav ülesehitus,*** äärmuslik veebisisu***, poliitika umbusaldamine, avaliku arutelu polariseerumine, desinformatsioonikampaaniad*** ja vaimse tervise probleemid on radikaliseerumise peamised põhjused; arvestades, et neid probleeme saab lahendada formaal- ja mitteformaalse hariduse, vabatahtliku tegevuse, kultuuridevahelise dialoogi ja noorte osaluse kaudu ***ning digiteenuste määruse[1a] täitmise kindla tagamisega, et tõrjuda äärmusliku sisu ja käitumise algoritmilist võimendamist***;

[1a] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/20

***65/oj*).**

Muudatusettepanek 32

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus I

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
I. arvestades, et maapiirkondade noorte ja ***vähemate võimalustega*** noorte osalus on endiselt takistatud;	I. arvestades, et maapiirkondade noorte ja ***kõigist haavatavatest rühmadest pärit*** noorte **–** ***nagu NEET-noored, romad ja travellerid, kodutud, LGBTQIA+-inimesed, rändajad, puuetega inimesed, krooniliste haiguste ja sõltuvusega inimesed, samuti mitteametlikud hooldajad ja üksikvanemad*** **–** osalus on endiselt takistatud;

Muudatusettepanek 33

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus I a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ia. arvestades, et puudega noored seisavad silmitsi struktuursete takistustega juurdepääsul kvaliteetsele haridusele, koolitusele ja tööhõivele ning vajavad seetõttu suuremat toetust, et tagada võrdsed võimalused, oskuste arendamine ja sisuline osalemine tööturul;

Muudatusettepanek 34

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus J

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
J. ***[EMPL]***	J. ***arvestades, et strateegia mõju, lisaväärtuse ja vastastikuse täiendavuse maksimeerimiseks on vaja suuremat koordineerimist ELi noortestrateegia ja asjakohaste ELi rahastamisvahendite,***

	sealhulgas programmi „Erasmus+“, Euroopa Sotsiaalfond+ ning taaste- ja vastupidavusrahastu vahel; arvestades, et nende vahendite mõjusus sõltub suuresti liikmesriikide suutlikkusest töötada välja sidus poliitika, mis on kooskõlas nende eesmärkidega, sealhulgas tugevdatud noortegarantiiga seotud meetmed, ning tagada nende õigeaegne ja tulemuslik kasutuselevõtt; arvestades, et selline kooskõlastamine peaks aitama tegeleda noorte töötuse kõrge määra ja noorte ees seisvate struktuursete tõketega, et vähendada jätkusuutlikult NEET-noorte, eelkõige sotsiaalse tõrjutuse ohus ja haavatavas olukorras olevate noorte arvu;

Muudatusettepanek 35

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus J a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ja. arvestades, et noorte kaasamise poliitikas tuleks keskenduda sellele, et tagada juurdepääs kvaliteetsele haridusele, kvaliteetsetele töövõimalustele ja tööjõu õiglasele liikuvusele ning ettevõtlusele, võimaldades noortel aktiivselt panustada oma kogukondadesse ning ELi majanduslikku ja sotsiaalsesse arengusse;

Muudatusettepanek 36

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus J b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Jb. arvestades, et noorte ettevõtlus on tulemuslik viis noorte kvaliteetse tööhõive, oskuste arendamise ja sotsiaalse kaasatuse edendamiseks ning innovatsiooni ja konkurentsivõime

stimuleerimiseks;

Muudatusettepanek 37

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus L

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
L. arvestades, et võrdne juurdepääs kvaliteetsele haridusele on sotsiaalse ***õigluse,*** sotsiaalse ülesliikuvuse, demokraatliku osaluse ja kestliku majandusarengu eeltingimus; arvestades, et finantstõkked jätavad paljud noored kogu liidus endiselt haridusest ja koolitusest kõrvale; arvestades, et kvalifitseeritud õpetajate ja haridustöötajate kasvav nappus paljudes liikmesriikides kahjustab haridussüsteemide kvaliteeti, juurdepääsetavust ja kaasavust;	L. arvestades, et võrdne juurdepääs kvaliteetsele haridusele on sotsiaalse ***ühtekuuluvuse ja*** sotsiaalse ülesliikuvuse, demokraatliku osaluse ja kestliku majandusarengu eeltingimus; arvestades, et finantstõkked jätavad paljud noored***, eelkõige haavatavad rühmad,*** kogu liidus endiselt haridusest ja koolitusest kõrvale; arvestades, et kvalifitseeritud õpetajate ja haridustöötajate kasvav nappus paljudes liikmesriikides kahjustab haridussüsteemide kvaliteeti, juurdepääsetavust ja kaasavust; ***arvestades, et kvalifitseeritud õpetajad ja haridustöötajad on olulised sotsiaalse ebavõrdsuse vähendamiseks, õppimis- ja koolituslünkade kaotamiseks, ajude äravoolu vastu võitlemiseks ja ELis tipptasemel haridusese edendamiseks, et tugevdada ELi pikaajalist konkurentsivõimet; arvestades, et õpetaja elukutse tugevdamiseks on vaja piisavat tunnustamist, inimväärset töötasu, paremaid töötingimusi ja toetust eri haridusmudelites, austades samal ajal täielikult riiklikke pädevusi;***

Muudatusettepanek 38

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus L a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	La. arvestades, et kvaliteetsetel haridus- ja koolitussüsteemidel on kogu ELis keskne roll ELi väärtuste, sealhulgas demokraatia, kaasamise ja mitmekesisuse

	edendamisel ning noorte pikaajaliste tööturuvõimaluste parandamisel; arvestades, et see nõuab põhjalikku analüüsi, investeeringuid ja reforme, et parandada kirja- ja arvutusoskust, tegeleda oskuste nappusega, suurendada tipptaset, võidelda haridussüsteemist varakult lahkumise vastu ja parandada noorte pikaajalisi tulemusi;

Muudatusettepanek 39

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus L b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Lb. arvestades, et haridus- ja koolitussüsteemide ning tööturu vajaduste vahelise seose tugevdamine on oluline, et vähendada oskuste mittevastavust tööturu vajadustele, suurendada noorte tööalast konkurentsivõimet ning toetada ELi konkurentsivõimet ja majanduskasvu;

Muudatusettepanek 40

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus M

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
M. arvestades, et kodanikuharidus tugevdab arusaamist kodanikukontseptsioonidest ja institutsioonidest ning arendab oskusi, mida on vaja probleemide analüüsimiseks ja ühiskonnas teadlikult osalemiseks;	M. arvestades, et kodanikuharidus tugevdab arusaamist kodanikukontseptsioonidest ja institutsioonidest ning arendab oskusi, mida on vaja probleemide analüüsimiseks ja ühiskonnas teadlikult osalemiseks***, andes noortele võimaluse kriitiliselt hinnata valeuudiseid, kokkupuudet kahjuliku ja vägivaldse veebisisuga ning desinformatsioonikampaaniaid, mis kahjustavad ebaproportsionaalselt ELi väärtusi ja demokraatlikku vastupanuvõimet***;

Muudatusettepanek 41

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus N

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
N. arvestades, et ***mitteformaalne ja informaalne haridus***, sealhulgas ***vabatahtlik tegevus, noorsootöö, kodanikuaktiivsus ja rohujuuretasandi algatused, on noorte jaoks peamine vahend***; arvestades, et ***vabatahtlik tegevus, noorsootöö ja muud mitteformaalse hariduse vormid on elukestva*** õppe ***väärtuslikud osad, mis aitavad tööalasele konkurentsivõimele, kodanikuaktiivsusele ja isiklikule arengule kaasa***;	N. arvestades, et ***haridus- ja koolitusvõimalused peaksid olema tööturu vajadustega paremini kooskõlas, võimaldades noortel omandada asjakohaseid oskusi***, sealhulgas ***internetis, ning hõlbustades sujuvamat üleminekut kvaliteetsele tööle ja parandades tööturuvõimalusi***; arvestades, et ***formaalse, mitteformaalse ja informaalse*** õppe***, sealhulgas spordi käigus omandatud pädevusi tuleks ametialase arengu ja karjääri edendamise eesmärgil ning solidaarsuse, territoriaalse ühtekuuluvuse ja kogukonnakultuuri edendamiseks nõuetekohaselt tunnustada ja väärtustada***;

Muudatusettepanek 42

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus N a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Na. arvestades, et tähtis on tugevdada haridusasutuste, sotsiaalpartnerite ja teiste tööturu sidusrühmade sidemeid, et tagada õppekavade ajakohasus; arvestades, et vaja on piisavaid investeeringuid, et tagada asjakohane õpikeskkond, täiendada oskusi, suurendada noorte võimalusi tööturul ja toetada kestlikku kasvu;

Muudatusettepanek 43

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus N b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Nb. arvestades, et valmisolekuga seotud teemad tuleks lisada haridustöötajate ja õpetajate koolitusprogrammidesse ning koolide õppekavadesse, sealhulgas Euroopa koolihariduse platvormi, Euroopa Noorteportaali ja õppeportaali kaudu, et suurendada noorte teadlikkust katastroofiohtudest ja edendada ennetamist;

Muudatusettepanek 44

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus N c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Nc. arvestades, et kliimast ja inimtegevusest tingitud kriiside süvenemise kontekstis tuleks edendada vabatahtlikku tegevust ja vahetusvõimalusi valmisoleku valdkonnas selliste ELi noorteprogrammide kaudu nagu Euroopa solidaarsuskorpus ja programm „Erasmus+“;

Muudatusettepanek 45

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus N d (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Nd. arvestades, et teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika valdkonna (MATI) hariduses osalemise suurendamine on oluline, et vähendada oskuste nappust ja edendada innovatsiooni; arvestades, et noorte naiste suurema osalemise soodustamine on selles kontekstis äärmiselt oluline, et kasutada täielikult ära Euroopa talendipotentsiaali ja konkurentsivõimet

ning parandada soolist võrdõiguslikkust;

Muudatusettepanek 46

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus N e (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Ne. arvestades, et kutseharidus ja -õpe, mida pakutakse mitmesuguste haridusmudelite ja -asutuste kaudu, on tööturuvõimaluste jaoks hädavajalik; arvestades, et duaalsed haridussüsteemid, milles ühendatakse klassiruumis õppimine praktilise töökogemusega, on eriti mõjusad stabiilsele, kvaliteetsele töökohale sujuva ülemineku hõlbustamisel; arvestades, et kutsehariduse ja -õppe programme tuleks koostada haridus- ja koolitusteenuse osutajate, sotsiaalpartnerite ja muude asjaomaste tööturu sidusrühmade tihedas koostöös, et suurendada tööalast konkurentsivõimet ja vähendada oskuste mittevastavust tööturu vajadustele;

Muudatusettepanek 47

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus O

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
O. arvestades, et noorsootööd ja noorsootöötajate haridust ei tunnustata kõikides liikmesriikides ning see põhjustab lahknevusi ELi noorteprogrammides; arvestades, et noorsootöö ja noorsootöötajate hariduse tunnustamine tagab noorte ***tegeliku olukorra*** minimaalse ühtlustamistaseme kogu ELis ning sellel võib olla positiivne mõju programmi „Erasmus+“ ja Euroopa solidaarsuskorpuse raames elluviidavate projektide kvaliteedile;	O. arvestades, et noorsootööd ja noorsootöötajate haridust ei tunnustata kõikides liikmesriikides ning see põhjustab lahknevusi ELi noorteprogrammides; arvestades, et noorsootöö ja noorsootöötajate***, sealhulgas puuetega töötajate*** hariduse tunnustamine tagab noorte ***kogemuste ja võimaluste*** minimaalse ühtlustamistaseme kogu ELis ning sellel võib olla positiivne mõju programmi „Erasmus+“ ja Euroopa solidaarsuskorpuse raames elluviidavate projektide kvaliteedile***, edendades***

noorsootöötajate professionaalsemaks muutumist ja suutlikkuse suurendamist ning mitteformaalse ja informaalse õppimise teel omandatud pädevuse tunnustamist;

Muudatusettepanek 48

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus O a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Oa. arvestades, et kvalifikatsiooni valideerimises ja ülekantavuses esineb endiselt lünki, mis piiravad selle täielikku tunnustamist ametialastel eesmärkidel ning panust tööturule lõimimisse ja konkurentsivõimesse;

Muudatusettepanek 49

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus P (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	P. arvestades, et vanuseline diskrimineerimine on ELis endiselt laialt levinud ja mõjutab eri elujärkudes inimesi; arvestades, et noored on ebaproportsionaalselt tihti ebakindlas töösuhtes ja nende ligipääs stabiilsetele töökohtadele on piiratud; arvestades, et need suundumused näitavad, et vaja on kõigile vanuserühmadele suunatud poliitilist reageerimist, võttes samas arvesse konkreetselt noori puudutavaid probleeme;

Muudatusettepanek 50

Resolutsiooni ettepanek
Põhjendus P a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Pa. arvestades, et praktika selge määratluse puudumine teatavates liikmesriikides võib põhjustada õiguskindlusetust ja ebaühtlaseid standardeid kogu ELis; arvestades, et vaja on suuremat selgust ja lähenemist, et tagada kvaliteetsed praktikakohad, kus noortele pakutakse sisukaid õpikogemusi, piisavat hüvitist ja õiglasi tingimusi;

Muudatusettepanek 51

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. väljendab heameelt ELi noortestrateegia 2019–2027 saavutuste üle noortepoliitikaalase koostöö ühtse raamistiku loomisel ja noorte prioriteetide nähtavuse ***tagamisel*** kõigis poliitilistes tsüklites; rõhutab vajadust säilitada ***pärast 2027. aastat*** kõrgetasemeline ja kohandatav raamistik, mis põhineb ELi noortestrateegia põhivaldkondadel (kaasamine, ühendamine, võimestamine);	1. väljendab heameelt ELi noortestrateegia 2019–2027 saavutuste üle noortepoliitikaalase koostöö ühtse raamistiku loomisel ja noorte prioriteetide nähtavuse ***edendamisel*** kõigis poliitilistes tsüklites; ***rõhutab, et 2027. aasta järgses raamistikus tuleks austada subsidiaarsuse põhimõtet, vältida ELi tasandil tarbetut haldus- ja regulatiivset lisakoormust ning keskenduda tajutavate tulemuste saavutamisele noorte hariduses, tööhõives ja võimalustes;*** rõhutab vajadust säilitada kõrgetasemeline ja kohandatav raamistik, mis põhineb ELi noortestrateegia põhivaldkondadel (kaasamine, ühendamine, võimestamine) ***ja võimaldab liikmesriikidel rakendada noortepoliitikat oma riigi kontekstis***;

Muudatusettepanek 52

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. kutsub liikmesriike üles integreerima ELi noortestrateegia

	eesmärgid asjakohastesse riiklikesse poliitikameetmetesse ja reformikavadesse, tagades piisava institutsioonilise suutlikkuse ja strateegilise koordineerimise; rõhutab vajadust viia strateegia ELi rahastamisvahenditega, sealhulgas programmiga „Erasmus+“, ESF+iga ning taaste- ja vastupidavusrahastuga paremini kooskõlla, et maksimeerida mõõdetavat mõju, toetada noorte tööalast konkurentsivõimet, parandada rahaliste vahendite tõhusat kasutamist ja vähendada tulemuste erinevusi, vältides samal ajal dubleerimist;

Muudatusettepanek 53

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1b. rõhutab, kui oluline on tulemuslik mitmetasandiline valitsemine, mille puhul kaasatakse EL, riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused ELi noortestrateegia rakendamisse, järgides täielikult subsidiaarsuse põhimõtet ja riiklikke pädevusi; rõhutab vajadust tagada noortega seotud prioriteetide piisav kajastamine järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ja sellega seotud ELi rahastamisvahendites;

Muudatusettepanek 54

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 2 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2a. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama ELi noortestrateegia sidusa, ambitsioonika ja tulemustele suunatud rakendamise, integreerides selle eesmärgid riiklikesse reformikavadesse,

	Euroopa poolaastasse, 2026. aasta ühisesse tööhõivearuandesse ja riigipõhistesse soovitustesse, tegeledes seeläbi püsivate erinevustega tulemustes, laiendades noortepõhiseid näitajaid ning tagades noortele, eelkõige haavatavas olukorras olevatele noortele kogu ELis juurdepääsu võimalustele ja sotsiaalmajanduslikule kaasamisele;

Muudatusettepanek 55

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 3

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. rõhutab, et Euroopa noortepoliitika 11 eesmärgi väljatöötamine ELi noortedialoogi kaudu ***on olnud*** noortepoliitikas oluline verstapost; ***on siiski veendunud***, et Euroopa noortepoliitika ***eesmärke tuleb uuesti hinnata ja ajakohastada***, et ***arvestada neis uut ühiskondlikku tegelikkust*** ja ***noori mõjutavaid valdkondadevahelisi küsimusi***;	3. rõhutab, et Euroopa noortepoliitika 11 eesmärgi väljatöötamine ELi noortedialoogi kaudu ***võib olla*** noortepoliitikas oluline verstapost***, kui nendega kaasnevad mõõdetavad näitajad***; ***rõhutab***, et Euroopa noortepoliitika ***eesmärgid tuleks läbi vaadata***, et ***need kajastaksid ühiskonna, tehnoloogia ja majanduse arengut, sealhulgas digiteerimise, tööturu muutuste*** ja ***geopoliitilise ebastabiilsuse mõju noortele***;

Muudatusettepanek 56

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 3 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3a. rõhutab, et Euroopa noortepoliitika eesmärgid peaksid toimima strateegilise raamistikuna, mis suunab konkreetseid poliitikameetmeid ELi ja liikmesriikide tasandil, ning need ei tohiks jääda pelgalt püüdlusavaldusteks;

Muudatusettepanek 57

Resolutsiooni ettepanek

Punkt 4

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. kutsub komisjoni üles korraldama see läbivaatamine koostöös noorte- ja kodanikuühiskonna organisatsioonide, vähemate võimalustega noorte, organiseerimata noorte***,*** ***laste*** ja noorukite ning teadlaste ja akadeemikutega, et tagada pikaajaliste suundumuste ja visioonileidude analüüsi tulemuste arvessevõtmine;	4. kutsub komisjoni üles korraldama see läbivaatamine koostöös noorte- ja kodanikuühiskonna organisatsioonide, vähemate võimalustega noorte, organiseerimata noorte ja noorukite ning teadlaste ja akadeemikutega, et tagada pikaajaliste suundumuste ja visioonileidude analüüsi tulemuste arvessevõtmine;

Muudatusettepanek 58

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 5

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. kutsub komisjoni ja tulevasi nõukogu eesistujariike üles integreerima uued teemad ELi noortedialoogi viimaste tsüklitega seotud praegustesse tegevustesse, et tagada 2027. aasta järgset ELi noortestrateegiat silmas pidades järjepidevus;	5. kutsub komisjoni ja tulevasi nõukogu eesistujariike üles integreerima ***sellised*** uued teemad***, nagu eluaseme kättesaadavus ja tehisintellekti vahendite üha laialdasem kasutamine, mis muudab haridust, tööd ja noortevahelist suhtlust,*** ELi noortedialoogi viimaste tsüklitega seotud praegustesse tegevustesse, et tagada 2027. aasta järgset ELi noortestrateegiat silmas pidades järjepidevus;

Muudatusettepanek 59

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 6

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
6. kutsub komisjoni, teisi ELi organeid ja liikmesriike üles parandama teabevahetust, nähtavust ja sidusrühmade teadlikkust ELi noortestrateegiast, selle vahenditest ja algatustest riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;	6. kutsub komisjoni, teisi ELi organeid ja liikmesriike üles parandama teabevahetust, nähtavust ja sidusrühmade teadlikkust ELi noortestrateegiast, selle vahenditest ja algatustest riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil***, ning kohandama neid liikmesriikide keeleliste omapärade järgi***; ***rõhutab vajadust koordineeritud digitaalse teavitustegevuse, teadlikkuse suurendamise kampaaniate ja mitmetasandilise kaasamise järele, mis on***

	olulised osalemise, mõistmise ja kasutuselevõtu maksimeerimiseks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles parandama digitaristut, et tagada juurdepääsetavus, eelkõige haavatavas olukorras olevate noorte, sealhulgas puuetega noorte jaoks;

Muudatusettepanek 60

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 7

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
7. kutsub komisjoni üles töötama 2027. aasta järgse ELi noortestrateegia jaoks välja seire- ja hindamissüsteem;	7. kutsub komisjoni üles töötama ***koostöös liikmesriikidega*** 2027. aasta järgse ELi noortestrateegia jaoks välja ***kindel ja terviklik*** seire- ja hindamissüsteem***, tagades selle proportsionaalsel ja tõhusal viisil integreerimise praegustesse ELi juhtimisstruktuuridesse, sealhulgas Euroopa poolaastasse***;

Muudatusettepanek 61

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 9

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
9. väljendab heameelt komisjoni hiljutiste jõupingutuste üle arendada noorteküsimuste süvalaiendamist, eelkõige ELi noortekoordinaatori ametikoha loomise, noortekontrolli, volinikega peetavate poliitiliste dialoogide ning komisjonisiseste ja -väliste noortevõrgustike üle; kutsub komisjoni üles ***süstemaatiliselt*** hindama ja parandama nende rakendamist ***ning lisama 2027. aasta järgsesse ELi noortestrateegiasse*** noortekontrolli ***käsitleva peatüki***;	9. väljendab heameelt komisjoni hiljutiste jõupingutuste üle arendada noorteküsimuste süvalaiendamist, eelkõige ELi noortekoordinaatori ametikoha loomise, noortekontrolli, volinikega peetavate poliitiliste dialoogide ning komisjonisiseste ja -väliste noortevõrgustike üle; kutsub komisjoni üles hindama ja parandama nende rakendamist***, tugevdama aruandlust nende tulemuste kohta ja tagama, et sellised mehhanismid aitavad tõhusalt kaasa tõenduspõhisele poliitikakujundamisele, sealhulgas*** noortekontrolli ***sisukamale kohaldamisele 2027. aasta järgses ELi noortestrateegias***; ***kutsub liikmesriike üles***

	tagama, et ELi noortedialoogi tulemused oleksid läbipaistvad ja kajastuksid asjakohaselt poliitikakujundamises;

Muudatusettepanek 62
Resolutsiooni ettepanek
Punkt 10

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
10. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles ***kaasama noori*** süstemaatiliselt ***ja tõhusalt*** kogu poliitikatsüklisse, sealhulgas selle kavandamisse, rakendamisse ja hindamisse, ning tagama selge tagasiside ja järelmeetmed selle kohta, kuidas nende panus ***poliitika*** tulemustes kajastub;	10. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles ***parandama*** süstemaatiliselt ***noorte kaasamist*** kogu poliitikatsüklisse, sealhulgas selle kavandamisse, rakendamisse ja hindamisse, ning tagama selge tagasiside ja järelmeetmed selle kohta, kuidas nende panus ***poliitikameetmetes ja*** tulemustes kajastub;

Muudatusettepanek 63

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 11

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
11. nõuab tungivalt, et komisjon ***rakendaks*** noortekontrolli ***läbipaistvalt ja järjepidevalt kogu poliitikatsükli jooksul, nimetades igas peadirektoraadis ametisse noortekorrespondendid, nimetades oma iga-aastases tööprogrammis konkreetsed seadusandlikud ettepanekud noorte seisukohast oluliseks, tehes süstemaatiliselt mõjuhinnanguid, mis sisaldavad konkreetseid*** noori ***käsitlevaid peatükke nende ettepanekute kohta, ning hinnates oma hindamistes noortele avalduvat mõju***;	11. nõuab tungivalt, et komisjon ***tagaks, et ELi poliitika ja eelkõige*** noortekontrolli ***mõju hinnatakse proportsionaalsel ja tõenditel põhineval viisil, integreerides*** noori ***puudutavad kaalutlused praegustesse mõjuhindamis- ja hindamisprotsessidesse, järgides täielikult parema õigusloome põhimõtteid ja tekitamata täiendavat halduskoormust***;

Muudatusettepanek 64

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12

Resolutsiooni ettepanek	*Kompromissis sisalduv muutmata tekst*
12. kutsub komisjoni üles avaldama oma praeguse metoodika noorte seisukohast oluliste ettepanekute kindlakstegemiseks, lisama tulevasse parema õigusloome teatisesse noortekontrolli käsitleva peatüki ning integreerima noortekontrolli kui konkreetse vahendi parema õigusloome vahenditesse;	12. kutsub komisjoni üles avaldama oma praeguse metoodika noorte seisukohast oluliste ettepanekute kindlakstegemiseks, lisama tulevasse parema õigusloome teatisesse noortekontrolli käsitleva peatüki ning integreerima noortekontrolli kui konkreetse vahendi parema õigusloome vahenditesse;

Muudatusettepanek 65

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 14

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
14. kutsub kõiki parlamendikomisjone ja delegatsioone üles rakendama noorteküsimuste süvalaiendamise tavasid, et pakkuda noortele konkreetseid võimalusi oma panuse andmiseks, ***näiteks mitteametlikel kohtumistel noorte sidusrühmadega,*** avalikel ärakuulamistel noorte ekspertidega ning ***kohtumistel noorteorganisatsioonide või noorte ekspertidega*** komisjonide ***lähetuste ajal, ning tagama parlamendiliikmete aktiivse osalemise Euroopa noorteüritustel***;	14. kutsub kõiki parlamendikomisjone ja delegatsioone üles rakendama noorteküsimuste süvalaiendamise tavasid, et pakkuda noortele konkreetseid võimalusi oma panuse andmiseks, ***sealhulgas*** avalikel ärakuulamistel noorte ekspertidega***,*** ning ***noorteorganisatsioonidega koostöö tegemiseks*** komisjonide ***tegevuse käigus***; ***nõuab, et erilist tähelepanu pööratakse vähemate võimalustega noorte kaasamisele sellistesse protsessidesse, tagades, et nende osalemine on sisuline ja ligipääsetav;***

Muudatusettepanek 66

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 15

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
15. kutsub komisjoni üles tagama, et noortepoliitika dialoogid volinikega integreeritaks ***süstemaatiliselt*** poliitikameetmetesse, ***selle asemel et olla ühekordne tegevus, mis toetab*** noorteküsimuste süvalaiendamist ***ainult***	15. kutsub komisjoni üles tagama, et ***korduvad*** noortepoliitika dialoogid volinikega integreeritaks poliitikameetmetesse, ***toetades*** noorteküsimuste süvalaiendamist;

ajutiselt;

Muudatusettepanek 67

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 15 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	15a. nõuab, et noortepoliitika dialoogides volinikega seataks esikohale noori mõjutavad peamised struktuursed probleemid, sealhulgas eluaseme taskukohasus, juurdepääs haridusele, koolitusele ja tööturuvõimalustele ning valmisolek katastroofiohuks, et jõustada paigalejäämise vabaduse kontseptsiooni ja edendada Euroopa väärtusi;

Muudatusettepanek 68

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 16

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
16. väljendab heameelt edusammude üle traditsiooniliselt noortele suunatud valdkondades, kuid rõhutab vajadust integreerida noorte perspektiivid süstemaatiliselt muudesse olulistesse valdkondadesse, tuginedes praegustele ja uutele noorte prioriteetidele;	16. väljendab heameelt edusammude üle traditsiooniliselt noortele suunatud valdkondades, kuid rõhutab vajadust integreerida ***vajaduse korral*** noorte perspektiivid süstemaatiliselt muudesse olulistesse valdkondadesse, tuginedes praegustele ja uutele noorte prioriteetidele***, nagu digikirjaoskus ja tehnilised oskused***;

Muudatusettepanek 69

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 16 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	16a. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võitlema vanuselise diskrimineerimise vastu ja edendama õigustepõhise käsituse kaudu vanuselist

	võrdõiguslikkust kõigis eluetappides, pöörates erilist tähelepanu noortele, kes seisavad silmitsi konkreetsete ja struktuursete takistustega kvaliteetse töökoha, eluaseme ja esmatähtsate teenuste kättesaadavuse osas; kutsub komisjoni üles töötama välja vanuselise võrdõiguslikkuse strateegia ning parandama andmete kogumist ja teadlikkuse suurendamist, et toetada tõenditel põhinevat poliitikat nende probleemide lahendamisel;

Muudatusettepanek 70

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 17

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
17. rõhutab, et noored on ***oma elu asjatundjad*** ning neid tuleb tunnustada aktiivsete õiguste omanike ja neid mõjutava poliitika kaasloojatena, mitte üksnes ***kasusaajate või isikutena, kellega konsulteeritakse***;	17. rõhutab***, kui oluline on tagada***, et noored on ***neid puudutavatesse poliitikakujundamisprotsessidesse sisuliselt kaasatud*** ning neid tuleb tunnustada aktiivsete õiguste omanike ja neid mõjutava poliitika kaasloojatena, mitte üksnes ***kasusaajatena***; ***rõhutab struktureeritud kaasamismehhanismide, sealhulgas ELi noortedialoogi rolli ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama osalemist kõigis poliitikavaldkondades, sealhulgas koostöö kaudu noorteorganisatsioonide ja üliõpilaste esindajatega; nõuab tõhustatud suutlikkuse suurendamist, et võimaldada tulemuslikku osalemist konsultatsioonides, samuti sotsiaaldialoogis ja kollektiivläbirääkimistes;***

Muudatusettepanek 71

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 17 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	17a. rõhutab, kui oluline on kaasata noori aruteludesse tehisintellekti mõju üle nende elule, eelkõige sellistes valdkondades nagu haridus, digikeskkond ja tööturg; kutsub komisjoni üles toetama noorte kaasamist tehisintellektiga seotud tulevaste lähenemisviiside kujundamisse, sealhulgas noorte juhitavatesse katseprojektidesse, millega arendatakse tehisintellektipädevuse vahendeid, tagades, et need aitavad kaasa demokraatlikule vastupanuvõimele, noorte heaolu kaitsele ja inimväärsetele töötingimustele;

Muudatusettepanek 72

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 17 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	17b. on seisukohal, et uuesti tuleks rõhutada perekonna väärtust ühiskonna stabiliseeriva tuuma ja heaolu soodustava tegurina;

Muudatusettepanek 73

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 17 c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	17c. rõhutab, et noorte integreerimine saavutatakse peamiselt tööhõive ja majandusliku sõltumatuse kaudu;

Muudatusettepanek 74

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 18

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
18. rõhutab, et võrdsete elutingimuste tagamine kõigile noortele kogu liidus peab olema tulevase ELi noortestrateegia peamine prioriteet;	18. rõhutab, et võrdsete elutingimuste tagamine kõigile noortele kogu liidus peab olema tulevase ELi noortestrateegia peamine prioriteet***, et käsitleda selliseid probleeme, nagu püsivad piirkondlikud erinevused tööturuvõimalustes, oskuste mittevastavus tööturu vajadustele, juurdepääs kvaliteetsetele töökohtadele, haridusele ja koolitusele, taskukohased eluasemed ja sotsiaalkaitse***;

Muudatusettepanek 75

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 19

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
19. nõuab konkreetseid meetmeid, et aidata ***maapiirkondade*** noortel ületada eraldatud ***maapiirkondades*** elamise füüsilisi takistusi;	19. nõuab konkreetseid meetmeid, et aidata ***saartel ning mägi-, maa- ja ebasoodsas olukorras olevates piirkondades, sealhulgas ELi äärepoolseimates piirkondades ja territooriumidel elavatel*** noortel ületada eraldatud ***piirkondades*** elamise füüsilisi***, digitaalseid ja taristuga seotud*** takistusi; ***nõuab paremat juurdepääsu ühenduvus-, haridus- ja koolitusvõimalustele, et võidelda püsivalt kõrgema NEET-noorte määra vastu ja tegeleda paremini struktuursete probleemidega, nagu piiratud töövõimalused;***

Muudatusettepanek 76

Resolutsiooni ettepanek
Alapealkiri 9

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Noorte ***töötus (ning muud EMPL-komisjoni arvamuse osad)***	Noorte ***kvaliteetne tööhõive ja sotsiaalne kaasatus***

Muudatusettepanek 77

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
20. ***[EMPL-komisjoni arvamus]***	20. ***rõhutab, et noorte töötus on endiselt märkimisväärselt suurem kui üldine töötuse määr kogu ELis; märgib, et teatavate liikmesriikide ja piirkondade vahel esineb märkimisväärseid erinevusi; kutsub komisjoni üles tõhustama sihipärast toetust, poliitika koordineerimist ja tõhustatud järelevalvet liikmesriikides, kus esineb noorte struktuurset töötust, ning andma rohkem vahendeid programmidele ja projektidele, tagamaks, et ELi vahenditega kõrvaldatakse tulemuslikult pikaajalised tööturutõrked;***

Muudatusettepanek 78

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20a. rõhutab, kui oluline on ESF+ tõhus, strateegiline ja tulemustele suunatud kasutamine, et toetada noorte tööhõivet, oskuste arendamist ja aktiivset tööturupoliitikat kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtetega, pöörates erilist tähelepanu puuetega inimestele; toonitab vajadust kiirendada ESF+ rakendamist, et tagada selle õigeaegne mõju, maksimeerida selle stimuleerivat mõju ja anda selget Euroopa lisaväärtust; rõhutab, et arvestades ESF+ga hõlmatud sotsiaalsete prioriteetide suurt hulka, tuleb vahendeid eraldada sidusal ja sihipärasel viisil, et vältida killustatust ja lahjenemist ning tagada mõõdetavad ja kestlikud tulemused;

Muudatusettepanek 79

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20b. nõuab 2028.–2034. aasta mitmeaastase finantsraamistiku osana eraldiseisvat ESFi ning rõhutab sellega seoses vajadust jätkata vahendite eraldamist; nõuab lisaks, et säilitataks nende liikmesriikide kohustus, kus NEET-noorte määr on üle ELi keskmise, eraldada vähemalt 12,5 % ESF+ vahenditest algatustele, millega edendatakse noorte tööhõivet, kutseharidust ja -õpet ning üleminekut hariduse omandamiselt tööhõivesse;

Muudatusettepanek 80

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20c. kutsub komisjoni üles esitama koostöös liikmesriikidega ettepaneku noorte tööhõive algatuse ja eelkõige noortegarantii ulatusliku, ambitsioonika ja tulevikku suunatud reformi kohta, milles tunnistatakse noortegarantii tähtsust NEET-noorte ees seisvate keeruliste takistuste kõrvaldamisel, eelkõige ebapiisava sotsiaalkaitsekattega noorte puhul, tegeledes samal ajal struktuursete puudustega selle ülesehituses, sihitamises ja järelevalves; rõhutab, et liikmesriigid ei ole noortegarantii mõjusust veel täielikult saavutanud ning et noortele suunatud teavitustegevus on endiselt suur probleem, eelkõige seoses nendega, kelleni on raske jõuda, kes seisavad silmitsi sotsiaalse tõrjutusega või kes on pikaajalised töötud;

rõhutab, et tulemusi tuleks mõõta mitte ainult noorte viivitamatu tööturule, haridusse või koolitusse sisenemise alusel, vaid ka selliste võimaluste kvaliteedi, kestlikkuse ja pikaajaliste karjääriväljavaadete alusel, et vältida hilisemas elus vaesuse ohtu;

Muudatusettepanek 81

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 d (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20d. kutsub liikmesriike üles tugevdama koostööd kõrgharidus- ja koolitusteenuse osutajate, sotsiaalpartnerite ja muude tööturu sidusrühmade ning haridus- ja koolitussektoris tegutsevate asjaomaste sotsiaalmajanduse üksuste vahel, tagades, et õppeprogrammid on paremini kooskõlas muutuva oskuste nõudlusega, ning hõlbustades sujuvamat üleminekut tööturule individuaalse karjäärinõustamise ja nõustamisteenuste arendamise kaudu; kutsub liikmesriike üles tegelema finants- ja haldustõkete probleemiga, kuna sellised tõkked takistavad noorte juurdepääsu tasustatud ja kvaliteetsetele praktikavõimalustele; toonitab, et püsiv tööjõu ja oskuste nappus peamistes sektorites, sealhulgas hariduse, tervishoiu, transpordi, ehituse ja strateegilistes MATI valdkondades, nõuab haridus- ja koolitussüsteemide struktuurireforme ja avaliku sektori investeeringuid, paremaid töötingimusi, kvalifikatsioonide tunnustamist ja sihipäraseid meetmeid rahvastikukaost mõjutatud piirkondadele;

Muudatusettepanek 82

Resolutsiooni ettepanek

Punkt 20 e (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20e. rõhutab eelkõige vajadust edendada ELi strateegilise prioriteedina osalemist MATI erialadel suuremate avaliku sektori investeeringute ja sektoriüleste partnerluste kaudu, integreerides kaksikülemineku jaoks olulised digi-, rohe- ja kriitilise mõtlemise oskused, sealhulgas kaasata ulatuslikumalt noored naised ja alaesindatud rühmad, et kasutada täielikult ära Euroopa talendipotentsiaali ning tugevdada innovatsiooni, tehnoloogilist konkurentsivõimet ja sotsiaalset ühtekuuluvust;

Muudatusettepanek 83

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 f (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20f. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama abivajavatele noortele võrdse juurdepääsu piisavale miinimumsissetulekule; kutsub komisjoni üles esitama seadusandliku ettepaneku piisava miinimumsissetuleku tagamise kavasid käsitleva direktiivi kohta, millega tagatakse sissetulekutoetus, mis kindlustab inimväärse elu kõigile abivajajatele, olenemata vanusest;

Muudatusettepanek 84

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 g (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20g. kutsub liikmesriike üles seadma oskuste arendamisel olulisele kohale kutsehariduse ja -õppe, kasutades Euroopa Konkurentsivõime Fondi noorte

	oskuste täiendamiseks ja ümberõppeks strateegilistes kestlikes sektorites, nagu taastuvenergia, ringmajandus ja ökoloogiline taastamine, täielikus kooskõlas ELi noortestrateegia 2025.–2027. aasta töökavade ja 2027. aasta järgsete prioriteetidega; rõhutab kutsehariduse ja -õppe potentsiaali pakkuda kvaliteetseid rohetöökohti ja võimalusi sotsiaalmajanduse valdkonnas, sealhulgas ühistud ja hooldusteenused, mis hõlbustavad kogukonnapõhist üleminekut vähemate võimalustega noortele; rõhutab, kui oluline on laiendada duaalõpet ja töökohapõhist õpet, milles oleks lõimitud öko- ja sotsiaalne innovatsioon;

Muudatusettepanek 85

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 h (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20h. väljendab heameelt selliste vahendite nagu algatus ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve – eesmärk, õpingud, oskused, edu) rolli üle ESF+ ja programmi „Erasmus+“ raames, sest see pakub haavatavatele ja kõige ebasoodsamas olukorras olevatele noortele kohandatud liikuvus- ja koolitusvõimalusi, et edendada oskuste arendamist ja tööalast konkurentsivõimet; nõuab algatuse ALMA tulemuslikku, läbipaistvat ja tulemustele suunatud rakendamist, mille puhul oleksid tagatud selged ja läbipaistvad valikukriteeriumid, individuaalsete liikumisteede kindel järelevalve ja kaitsemeetmed, tagamaks, et algatus jõuab tulemuslikult nendeni, kes seisavad silmitsi tõeliste ja struktuursete takistustega tööturule integreerimisel; nõuab lisaks, et algatus ALMA säilitataks järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ESF+ raames, kus see demonstreerib selget lisaväärtust ja

kestlikke tööhõivetulemusi;

Muudatusettepanek 86

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 i (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20i. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama noorte integreerimist tööturule, edendades juurdepääsu stabiilsele ja kvaliteetsele tööhõivele, õiglastele töötingimustele ja võrdsetele võimalustele; tunnistab, et noored seisavad jätkuvalt silmitsi struktuursete probleemidega, sealhulgas vaeghõive, ebakindlate töövormide ja madalapalgalise tööga, millel võib olla pikaajaline mõju nende karjääri arengule ja sissetulekuvõimalustele; rõhutab, et nooremad töötajad on oma ametikoha jaoks ülekvalifitseeritud ning selline ebakõla võib negatiivselt mõjutada pikaajalist sissetulekuvõimalust ja konkurentsivõimet; kutsub liikmesriike üles võitlema palkade ja töötingimustega seoses vanuselise diskrimineerimise vastu; rõhutab, et võrdse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtet tuleb täielikult järgida, sõltumata inimeste vanusest;

Muudatusettepanek 87

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 j (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20j. rõhutab vajadust mõista paremini tehnoloogia arengu, sealhulgas tehisintellekti mõju noorte tööhõivele, eelkõige algastme ametikohtadele, ning toetada asjakohaste oskuste arendamist haridus- ja koolitussüsteemide kaudu, lisades tehisintellekti hariduse ja koolituse õppekavadesse, et valmistada noori ette digiajastul tööturule sisenemiseks; kutsub

komisjoni üles võtma noorte töötajate olukorda arvesse kõigis tulevastes algatustes, mis on seotud tehisintellektiga töökohal, ning tagama, et sellise tehnoloogia kasutuselevõtuga kaasnevad asjakohased kaitse- ja läbipaistvusmeetmed noorte jaoks;

Muudatusettepanek 88

Resolutsiooni ettepanek
Alapealkiri 9 a (uus) (punkti 20 j järel)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Hariduse ja koolituse sidumine tööturu võimalustega

Muudatusettepanek 89

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 k (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20k. rõhutab kvaliteetse kutsehariduse ja -õppe, sealhulgas selliste duaalsete õppesüsteemide strateegilist tähtsust oskuste nappusega tegelemisel Euroopa majanduses ja kvaliteetsele tööle sujuvama ülemineku hõlbustamisel, mis ühendavad struktureeritud õppe praktilise töökogemuse ja tööpõhise õppimisega; kordab, kui oluline on investeerida oskuste arendamisse, elukestvasse õppesse ning ümberõppe ja oskuste täiendamise meetmetesse tihedas koostöös kohalike sidusrühmade, haridus- ja koolitusteenuse osutajate ning sotsiaalpartneritega; kutsub liikmesriike üles integreerima valmisoleku elemente paremini haridus- ja koolitussüsteemidesse, et suurendada noorte teadlikkust katastroofiohtudest ning edendada ennetamist ja vahetusvõimalusi valmisoleku valdkonnas ELi noorteprogrammide kaudu, et prognoosida paremini tööturu muutuvaid

vajadusi ning tugevdada seost haridussüsteemide ja majandusliku tegelikkuse vahel; väljendab heameelt hiljuti kutsehariduse ja -õppe lõpetanute tööhõivetulemuste paranemise üle kogu ELis, rõhutades samas vajadust veelgi suurendada kutsehariduse tipptaseme, atraktiivsuse ja tööturu vajadustele vastavuse taset;

Muudatusettepanek 90

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 l (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20l. märgib noorte tööhõive ja tööturule juurdepääsu soolist mõõdet, sealhulgas segregatsiooni tööturul, püsivaid soolisi stereotüüpe ja tõkkeid, mis takistavad naisi sisenemast traditsiooniliselt meeste ülekaaluga valdkondadesse; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja aktiivsed tööturule integreerimise meetmed, et nendele tõketele reageerida;

Muudatusettepanek 91

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 m (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20m. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama kvaliteetset ja õiglaselt tasustatud praktikat, mis peaks olema kättesaadav kõigile noortele, sealhulgas puuetega noortele, ning milles on ühendatud struktureeritud õpe ja praktilised kogemused ning mis on tõhus tööturule sisenemise koht, mis toob kasu nii noortele kui ka ettevõtetele, aidates koolitada välja kvalifitseeritud tööjõudu ja hoida andekaid inimesi, tagades reaalsed võimalused oskuste arendamiseks, kutsealaseks arenguks ja pikaajaliseks

kestlikuks tööhõiveks ning vältides praktika väärkasutamist tavapärase tööhõive asendajana; nõuab, et tulevane direktiiv praktikantide töötingimuste parandamise kohta oleks ulatuslik ja kõikehõlmav, tagades praktikantide õiguste täieliku kaitse, sealhulgas võimaluse põhiõiguste rikkumise korral praktika ilma piiranguteta lõpetada; nõuab selle direktiivi üle peetavate läbirääkimiste kiiret lõpuleviimist;

Muudatusettepanek 92

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 n (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20n. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama 2027. aasta järgse ELi noortestrateegia raames kliimamuutustele vastupanu võimet ja katastroofiohuks valmisolekut, tagades sidususe järgmise mitmeaastase finantsraamistiku asjakohaste ELi programmidega; rõhutab, et praeguseid ELi rahastamisvahendeid, sealhulgas ESF+, tuleks kasutada sihipärasel ja tulemustele suunatud viisil, et toetada noorte juhitud algatusi, sealhulgas sotsiaalmajanduse ja sotsiaalsete ettevõtete projekte, millega aidatakse muu hulgas kaasa elurikkuse taastamisele, looduspõhiste lahenduste loomisele ja kohalikule vastupanuvõimele; nõuab valmisoleku ja ennetamise elementide paremat kajastamist haridus- ja koolitussüsteemides, sealhulgas haridus- ja noorteplatvormide kaudu, et suurendada noorte seas teadlikkust nendest; rõhutab, kui oluline on võtta noortega seotud kaalutlusi arvesse kõigis asjakohastes ELi poliitikavaldkondades, muu hulgas seoses ühtekuuluvuse, ühise põllumajanduspoliitika, kaksikülemineku ja konkurentsivõimega;

Muudatusettepanek 93

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 o (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20o. kordab vajadust suurendada kiiremas korras Euroopa lastegarantii rahastamist sihtotstarbelise eelarvega vähemalt 20 miljardit eurot; rõhutab, et see sihtotstarbeline eelarve peab sisalduma järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ja seda tuleb rakendada ESF+ kaudu, kusjuures igal liikmesriigil on siduv kohustus eraldada vähemalt 5 % oma riiklikust ESF+ eraldisest laste vaesuse vastu võitlemiseks;

Muudatusettepanek 94

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 p (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20p. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama meetmeid, mis hõlbustavad tööjõu liikuvust kogu ELis, tagades samal ajal tööstandardite kaitse ja kutsekvalifikatsioonide automaatse tunnustamise, oskuste ja digitaalsete kvalifikatsioonitunnistuste parema ülekantavuse ning parema koordineerimise, et kõrvaldada allesjäänud regulatiivsed tõkked ühtsel turul, eelkõige sektorites, kus on tuvastatud märkimisväärne tööjõu ja oskuste nappus, näiteks ehitus- ja haridussektoris;

Muudatusettepanek 95

Resolutsiooni ettepanek
Alapealkiri 9 b (uus) (punkti 20 p järel)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Noorte ettevõtlus

Muudatusettepanek 96

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 q (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20q. rõhutab, et 2027. aasta järgse ELi noortestrateegiaga tuleks soodustada noorte ettevõtluse ja iduettevõtjate tegevuse edendamist lihtsustatud haldusmenetluste, parema rahastamisele juurdepääsu ja sihipärase oskuste toetamise kaudu, sealhulgas kujunemisjärgus sektorites, nagu ringmajandus ja kestlik innovatsioon;

Muudatusettepanek 97

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 r (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20r. kutsub komisjoni ja nõukogu üles seadma prioriteediks tarbetu halduskoormuse vähendamise ja parandama juurdepääsu ELi noorteprogrammidele, järgides samal ajal täielikult töö- ja sotsiaalseid standardeid; rõhutab sellega seoses, kui oluline on ettevõtlusharidus, millega antakse noortele tulevikku suunatud oskused, et toetada sotsiaalsete ettevõtete loomist kestlikes sektorites, pakkudes kohalikul tasandil juhitavaid lahendusi, mis toovad nende kogukondadele suurt sotsiaalset ja keskkonnaalast kasu;

Muudatusettepanek 98

Resolutsiooni ettepanek

Punkt 20 s (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20s. rõhutab, et suurem toetus väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, füüsilisest isikust ettevõtjatele ning nii olemasolevatele kui ka potentsiaalsetele noortele ettevõtjatele on oluline, et suurendada ELi konkurentsivõimet, edendada innovatsiooni, tugevdada ühtset turgu ning luua noortele kestlikke ja kvaliteetseid töövõimalusi; nõuab selliste meetmete tõhusat rakendamist, mille eesmärk on kõrvaldada regulatiivsed tõkked ja parandada noorte ettevõtjate piiriüleseid võimalusi, sealhulgas kutsekvalifikatsioonide tunnustamist;

Muudatusettepanek 99

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 20 t (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	20t. tunnistab, et noored seisavad tööturul jätkuvalt silmitsi mitmesuguste probleemidega, sealhulgas vaeghõive, ebakindlate töötingimuste ja piiratud juurdepääsuga kvaliteetsetele töövõimalustele, millel võib olla pikaajaline mõju nende karjääri arengule ja sissetulekuvõimalustele;

Muudatusettepanek 100

Resolutsiooni ettepanek
Alapealkiri 9 c (uus) (punkti 20 t järel)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Taskukohased eluasemed

Muudatusettepanek 101

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 21

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
21. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles ***esitama ettepanekut õigusraamistiku kohta, millega tegelikult keelustatakse*** tasustamata praktika, õppepraktika ja õpipoisiõpe, kuna need kujutavad endast noorte töötajate ärakasutamise vormi ja takistavad rahaliste vahenditeta noorte õiglast juurdepääsu tööturule; nõuab, et kõik noorte töösuhted oleksid õiglaselt tasustatud ja tagaksid juurdepääsu sotsiaalkaitsele;	21. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles ***keelustama*** tasustamata praktika, õppepraktika ja õpipoisiõpe, kuna need kujutavad endast noorte töötajate ärakasutamise vormi ja takistavad rahaliste vahenditeta noorte õiglast juurdepääsu tööturule; nõuab, et kõik noorte töösuhted oleksid õiglaselt tasustatud ja tagaksid juurdepääsu sotsiaalkaitsele; ***rõhutab vajadust vältida praktika väärkasutamist tööhõive asendajana;***

Muudatusettepanek 102

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 21 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	21a. rõhutab, et eluasemekriis mõjutab noori ebaproportsionaalselt, eelkõige seetõttu, et nad sõltuvad üüriturust, mis võib piirata juurdepääsu taskukohasele ja piisavale eluasemele ning lükata edasi nende iseseisvust; märgib, et noored puutuvad sageli kokku ebakindlate üüritingimustega; rõhutab, et need probleemid võivad negatiivselt mõjutada nende tööhõivevõimalusi, liikuvust ja sotsiaalset kaasatust; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama meetmeid, millega parandatakse taskukohaste ja kvaliteetsete eluasemete kättesaadavust ja suurendatakse nende pakkumist, sealhulgas üliõpilaste jaoks, ning edendama tasakaalustatud ja kestlikke eluasemelahendusi, mis hõlbustavad juurdepääsu eluasemele ja toetavad tööturul osalemist; nõuab sihipäraseid meetmeid, millega edendatakse pikaajalisi ja stabiilseid üürilepinguid, et suurendada üürnike valduskindlust ja tagada neile suurem prognoositavus; rõhutab, et

eluaset tuleks kajastada 2027. aasta järgse ELi noortestrateegia põhisambana;

Muudatusettepanek 103

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 21 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	21b. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles märkimisväärselt parandama tugevdatud noortegarantii kavandamist, suunamist ja järelevalvet, tagamaks, et see on tõhusalt suunatud haavatavas olukorras olevatele noortele ja on neile kättesaadav; rõhutab vajadust mõõta ja hinnata tugevdatud noortegarantii pikaajalist tulemuslikkust seoses kvaliteedi, kestlikkuse ja pikaajaliste karjääriväljavaadetega; kutsub komisjoni üles kehtestama kooskõlas nõukogu soovitusega, mis käsitleb algatust „Töösild – noorte tööhõive tugevdamine“,[1a] noortegarantii jaoks siduvad kvaliteedikriteeriumid koos tugevate järelevalve- ja täitmise tagamise mehhanismidega, ning seadma tugevdatud noortegarantii liidupoolse rahastamise tingimuseks, et liikmesriigid järgivad kvaliteedistandardeid;
	[1a] Nõukogu 30. oktoobri 2020. aasta soovitus, mis käsitleb algatust „Töösild – noorte tööhõive tugevdamine“ ja millega asendatakse nõukogu 22. aprilli 2013. aasta soovitus noortegarantii loomise kohta (ELT C 372, 4.11.2020, lk 1).

Muudatusettepanek 104

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 23

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
23. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid ***õpiksid COVID-19 pandeemiast, tagaksid kõigile*** noortele ***riiklike tervishoiuteenuste raames tasuta,*** õigeaegse ja mittediskrimineeriva juurdepääsu ***vaimsele tervishoiule*** ning töötaksid välja noortele suunatud ***valmisolekustrateegiad tulevasteks kriisideks, mis tagavad***, et ***need ei mõjuta noori ebaproportsionaalselt***;	23. ***kutsub komisjoni üles tugevdama noorte vaimse tervise alast koordineerimist ELi tasandil, tuginedes oma hiljutistele soovitustele ja COVID-19 pandeemiast saadud õppetundidele, pöörates erilist tähelepanu ennetamisele, varajasele sekkumisele ja noorte vaimsele heaolule;*** nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid ***tagaksid*** noortele õigeaegse ja mittediskrimineeriva juurdepääsu ***vaimse tervise teenustele, võttes arvesse noorte ja noorte täiskasvanud hooldajate erivajadusi ning tagades toetuse nende hoolduskohustustega seotud probleemide lahendamiseks riiklikes tervishoiusüsteemides ja austades täielikult riikide pädevust,*** ning töötaksid välja noortele suunatud ***valmisolekumeetmed***, et ***tulevased kriisid noori ebaproportsionaalselt ei mõjutaks***;

Muudatusettepanek 105

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 23 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	23a. hoiatab, et sotsiaalmeedias puutuvad noored, eriti naised ja tütarlapsed kokku kahjuliku sisuga, mis hõlmab näiteks kehakuvandit mõjutavat survet, söömishäirete soodustamist, nõusolekuta seksuaalse sisuga pilte, ahistamist ja soolist väärkohtlemist, kusjuures 75 % 16–21aastastest noortest naistest on teatanud tõsisest kahjust enesehinnangule; nõuab rangemat platvormi modereerimist, digiteenuste õigusakti normide laiendamist ja kohustuslikku digikirjaoskust koolide õppekavades, et kaitsta noorte vaimset tervist ja edendada kõigi jaoks turvalist veebikeskkonda;

Muudatusettepanek 106

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 24

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
24. kordab, et sport ja kehaline aktiivsus toetavad füüsilist ja vaimset heaolu, sotsiaalset kaasatust ja ühtekuuluvust, noorte arengut ja kodanikuaktiivsust;	24. kordab, et sport ja kehaline aktiivsus toetavad füüsilist ja vaimset heaolu, sotsiaalset kaasatust ja ühtekuuluvust, noorte arengut ja kodanikuaktiivsust; ***rõhutab, kui oluline on tagada kaasav ja võrdne juurdepääs kunstile, spordile ja kehalisele aktiivsusele, eelkõige haavatavas olukorras olevatele noortele, ning tunnistab nende valdkondade rolli kuuluvustunde ja sotsiaalse kaasatuse edendamisel; rõhutab nende rolli põhioskuste, vastupanuvõime ja enesekindluse arendamisel ning noorte kogukonnaelus osalemise toetamisel, eelkõige rohujuure tasandi spordi ja kohalike spordiorganisatsioonide kaudu; rõhutab, et sport ja kunst võivad pakkuda noortele ka võimalusi arendada ülekantavaid oskusi ja pääseda ligi tööhõivevõimalustele, sealhulgas spordi- ja loomesektoris;***

Muudatusettepanek 107

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 25

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
25. väljendab heameelt asjaolu üle, et mitmekesisuse ja kaasamise valdkonnas on ELi noortedialoogis tehtud märkimisväärseid edusamme; peab siiski kahetsusväärseks, et ***maapiirkondade*** noored ning noored, kes ei tööta, ei õpi ega osale koolitusel on 11. tsüklis alaesindatud;	25. väljendab heameelt asjaolu üle, et mitmekesisuse ja kaasamise valdkonnas on ELi noortedialoogis tehtud märkimisväärseid edusamme; peab siiski kahetsusväärseks, et ***maa- ja ebasoodsas olukorras olevate piirkondade*** noored ning noored, kes ei tööta, ei õpi ega osale koolitusel**,** on 11. tsüklis alaesindatud;

Muudatusettepanek 108

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 28

Resolutsiooni ettepanek	*Kompromissis sisalduv muutmata tekst*
28. kutsub komisjoni üles viima 2027. aasta järgse ELi noortestrateegia kooskõlla mitmeaastase finantsraamistiku uute programmidega, nagu „Erasmus+“, „AgoraEU“, „Euroopa horisont“, Euroopa Sotsiaalfond+ jne, et tagada sidusus, edendada koostoimet ja laiendada noorte osalusvõimalusi kogu liidus;	28. kutsub komisjoni üles viima 2027. aasta järgse ELi noortestrateegia kooskõlla mitmeaastase finantsraamistiku uute programmidega, nagu „Erasmus+“, „AgoraEU“, „Euroopa horisont“, Euroopa Sotsiaalfond+ jne, et tagada sidusus, edendada koostoimet ja laiendada noorte osalusvõimalusi kogu liidus;

Muudatusettepanek 109

Resolutsiooni ettepanek
Alapealkiri 13 a (uus) (punkti 28 järel)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Põlvkondadevaheline õiglus

Muudatusettepanek 110

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 29

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
29. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tagaksid programmitöö ***perioodiga*** 2028–2034 ***seoses õiglase*** eri põlvkondi arvestava eelarvestamise; rõhutab, et ***põlvkondadevaheline*** õiglust ei saavutata kokkuhoiumeetmetega, vaid suurte avaliku sektori investeeringutega haridusse, taristusse ja ***kliimameetmetesse***, et jätta tulevastele põlvkondadele elamisväärne maailm ja tugevad sotsiaalteenused;	29. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tagaksid ***seoses järgmise mitmeaastase finantsraamistikuga*** programmitöö ***perioodil*** 2028–2034 ***nõuetekohase*** eri põlvkondi arvestava eelarvestamise; rõhutab, et ***põlvkondadevahelist*** õiglust ei saavutata kokkuhoiumeetmetega, vaid suurte avaliku sektori investeeringutega haridusse, taristusse ja ***meetmetesse, millega tugevdada kliimamuutusteks valmisolekut ja neile vastupanuvõimet***, et jätta tulevastele põlvkondadele elamisväärne maailm ja tugevad sotsiaalteenused***, mida toetab tugev avaliku ja erasektori koostöö***;

Muudatusettepanek 111

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 29 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	29a. rõhutab, et põlvkondadevaheline solidaarsus on Euroopa heaolumudeli nurgakivi ning oluline sotsiaalse ühtekuuluvuse säilitamiseks demograafiliste muutuste ja majanduse ümberkujundamise kontekstis; toonitab, et noortepoliitikat tuleb mõista mitte eraldi, vaid osana laiemast strateegiast, mille eesmärk on tagada pikaajaline heaolu, sotsiaalne stabiilsus ja põlvkondadevaheline usaldus, sealhulgas meetmete kaudu, millega soodustatakse põlvkondadevaheliste töökohtade loomist ning edendatakse teadmiste vahetamist nooremate ja vanemate töötajate vahel;

Muudatusettepanek 112

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 29 b (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	29b. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama tasakaalustatud ja tulevikku suunatud poliitikat, millega tugevdatakse kvaliteetset noorte tööhõivet, tootlikkust ja oskuste arendamist, mis on peamised tegurid sotsiaalkaitse ja tööturusüsteemide pikaajalise kestlikkuse tagamiseks kõigis tööelu etappides, pöörates erilist tähelepanu noortele töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele; rõhutab, et noorte võimaluste laiendamine ja aktiivse tööturupoliitika tugevdamine on üksteist vastastikku tugevdavad prioriteedid, mis on olulised sotsiaalse stabiilsuse ja Euroopa sotsiaalhoolekandesüsteemide vastupanuvõime jaoks;

Muudatusettepanek 113

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 29 c (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	29c. kutsub komisjoni üles tulevase põlvkondadevahelise õigluse Euroopa strateegia kontekstis tagama, et pikaajalised perspektiivid integreeritakse tulemuslikult ELi tööhõive-, haridus- ja sotsiaalpoliitikasse, et poliitika kujundamisel ja rakendamisel võetaks arvesse praeguste ja tulevaste põlvkondade huve;

Muudatusettepanek 114

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 30

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
30. kordab, et ***kvaliteetne haridus*** ja ***koolitus*** on põhiõigus; rõhutab, et juurdepääs haridusele tuleks tagada kõigile noortele ***eurooplastele***, olenemata nende sotsiaalmajanduslikust olukorrast, rahvusest ***või*** soost;	30. kordab, et ***juurdepääs kvaliteetsele haridusele*** ja ***koolitusele*** on põhiõigus***, mis muudab piisava rahastamise veelgi vajalikumaks***; rõhutab, et juurdepääs haridusele tuleks tagada kõigile noortele, olenemata nende sotsiaalmajanduslikust olukorrast, rahvusest***,*** soost***, puudest või hariduslikest erivajadustest, tagades kaasavad õppekavad, ligipääsetava taristu ja kohandatud tugisüsteemid***;

Muudatusettepanek 115

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 31 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	31a. rõhutab, et noortepoliitikaga tuleks toetada ka traditsioonilisi majandussektoreid, nagu põllumajandus, käsitööndus ja tootmine;

Muudatusettepanek 116

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 32

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
32. kutsub liikmesriike üles toetama ***marginaliseeritud*** noorte juurdepääsu formaalharidusele;	32. kutsub liikmesriike üles toetama ***haavatavas olukorras olevate*** noorte juurdepääsu formaalharidusele; ***nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid arvesse noorte hooldajate erivajadusi seoses hariduskorralduse ja toetusega, et hallata nende hooldusülesannete koormust;***

Muudatusettepanek 117

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 33

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
33. kutsub liikmesriike üles ***märkimisväärselt*** suurendama avaliku sektori investeeringuid ***haridussüsteemidesse*** ja ***tegelema õpetajate nappusega***;	33. kutsub liikmesriike üles suurendama avaliku sektori investeeringuid ***haridusse, tugevdama koolisüsteeme*** ja ***tagama piisava arvu kvalifitseeritud õpetajaid***; ***rõhutab tungivat vajadust parandada töö- ja tööhõivetingimusi ning tagada, et palgad on kooskõlas praeguste vajadustega, ning rakendada sihipäraseid värbamisstrateegiaid, et pakkuda kvaliteetset haridust kõigile õpilastele eesmärgiga tõsta akadeemilist tipptaset; märgib, et ebapiisavad investeeringud haridustaristusse ja kvalifitseeritud õpetajaskonda õõnestavad noorte võrdseid võimalusi ning vähendavad kiireneva rahvastikukaoga maa- ja äärepoolsete piirkondade pikaajalist atraktiivsust;***

Muudatusettepanek 118

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 34

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
34. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tugevdaksid meediapädevusalast haridust kõigi õppevormide kaudu, sealhulgas koolide õppekavades, noorsootöös ja digiplatvormidel, pöörates erilist tähelepanu ***haavatavatele ja marginaliseeritud rühmadele***;	34. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tugevdaksid ***digikirjaoskuse ja*** meediapädevusalast haridust kõigi õppevormide kaudu, sealhulgas koolide õppekavades, noorsootöös ja digiplatvormidel***, kaksikülemineku kontekstis, et suurendada noorte vastupanuvõimet hübriidohtude suhtes ning edendada kriitilist mõtlemist ja tõenduspõhist haridust***, pöörates erilist tähelepanu ***haavatavas olukorras olevatele noortele***;

Muudatusettepanek 119

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 35

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
35. tunnistab vajadust töötada välja sidusam kodanikuhariduse poliitika; ***rõhutab***, et kodanikuharidus, sealhulgas digitaalne kodanikuharidus, tuleks ***integreerida*** formaal-, mitteformaalse ja informaalse hariduse süsteemi;	35. tunnistab vajadust töötada välja sidusam ***ja strateegilisem*** kodanikuhariduse poliitika***, et edendada Euroopa väärtusi, demokraatlikke põhimõtteid, õigusriiki, kodanikuvastutust, mitmekesisuse austamist ja solidaarsuskultuuri***; ***toonitab***, et kodanikuharidus, sealhulgas digitaalne kodanikuharidus, tuleks ***lõimida*** formaal-, mitteformaalse ja informaalse hariduse süsteemi;

Muudatusettepanek 120

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 37

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
37. kutsub komisjoni üles töötama välja demokraatliku kodanikuhariduse teemalised spetsiaalsed koolitusmoodulid kõigile, kes osalevad programmis „Erasmus+“ ***või*** Euroopa	37. kutsub komisjoni üles töötama välja demokraatliku kodanikuhariduse***, sealhulgas tsiviilvalmiduse*** teemalised spetsiaalsed koolitusmoodulid kõigile, kes osalevad programmis „Erasmus+“ ***ja***

solidaarsuskorpuses;	Euroopa solidaarsuskorpuses; ***kutsub komisjoni ja liikmesriike üles integreerima kliimaga seotud ja inimtegevusest tingitud kriiside süvenemise kontekstis katastroofiohuks valmisoleku põhikomponendina noorte demokraatlikku kodanikuharidusse;***

Muudatusettepanek 121

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 40 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	40a. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama mitteformaalse ja informaalse hariduse, vabatahtliku tegevuse ja noorsootöö kaudu omandatud oskuste tunnustamise ja valideerimise süsteeme, sealhulgas puuetega noorte jaoks, eelkõige juhul, kui selline pädevus võib aidata vähendada tööjõu ja oskuste nappust peamistes sektorites;

LISA: SISENDI DEKLARATSIOON

Vastavalt kodukorra I lisa artiklile 8 kinnitab arvamuse raportöör, et kasutas arvamuse projekti koostamisel oma arvamuses toimikuga seotud küsimuste kohta sisendmaterjali, mida ta sai järgmistelt huvide esindajatelt, kes kuuluvad kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe[1] kohaldamisalasse, või järgmistelt kolmandate riikide ametiasutuste, sealhulgas nende diplomaatiliste esinduste ja saatkondade esindajatelt:

1. Huvide esindajad, kes kuuluvad kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe kohaldamisalasse
ATREVIA Comunicación S.L.U.

Eespool esitatud loetelu koostamise eest vastutab ainuisikuliselt arvamuse raportöör.

Kui loetelus on märgitud füüsiliste isikute nimi või ametikoht või mõlemad, kinnitab arvamuse raportöör, et ta on esitanud asjaomastele füüsilistele isikutele Euroopa Parlamendi andmekaitseteate nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), milles on kindlaks määratud nende isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatavad tingimused ja sellise töötlemisega seotud õigused.

[1] Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 20. mai 2021. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe kohustusliku läbipaistvusregistri kohta (ELT L 207, 11.6.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	2.6.2026
Lõpphääletuse tulemus	+: 46 –: 1 0: 2

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

46	+
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Georgiana Teodorescu, Mariateresa Vivaldini
ESN	Petar Volgin
NI	Branislav Ondruš, Jan-Peter Warnke
PPE	Maravillas Abadía Jover, Magdalena Adamowicz, Pascal Arimont, Andrzej Buła, Niels Geuking, Martine Kemp, Miriam Lexmann, Eleonora Meleti, Dan-Ştefan Motreanu, Elena Nevado del Campo, Giusi Princi, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Romana Tomc
PfE	Mélanie Disdier, Julien Leonardelli, Séverine Werbrouck
Renew	Grégory Allione, Elisabetta Gualmini, Irena Joveva, Brigitte van den Berg
S&D	Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Estelle Ceulemans, Johan Danielsson, Klára Dobrev, Isilda Gomes, Marit Maij, Idoia Mendia, Evelyn Regner, Raffaele Topo, Marianne Vind
The Left	Li Andersson, Konstantinos Arvanitis, Leila Chaibi, Kathleen Funchion
Verts/ALE	Sara Matthieu, Maria Ohisalo, Villy Søvndal

1	-
PfE	Harald Vilimsky

2	0
PfE	Margarita de la Pisa Carrión, Pál Szekeres

Kasutatud tähised:
+ : poolt
- : vastu
0 : erapooletu